

Matchfixing – eller på dansk “svindel”

Jan Carlsen

DBU Diplominstruktør og medlem af DBUs lovgruppe samt klummeskribent

25-01-2020

Matchfixing er desværre blevet endnu mere sørgelig aktuelt, siden jeg skrev denne klumme tilbage i 2013. Dengang fik jeg en høflig forespørgsel fra selveste chefredaktøren, om jeg ikke kunne følge lidt op på det helt hotte emne, som var matchfixing. Det tyggede jeg så lidt på, for det ligger unægtelig noget væk fra hovedvejen i disse klummer, hvor tingene prøver at tage afsæt i det, som foregår på banen over for fodboldloven. Men man siger jo heller ikke bare nej til chefredaktøren – og måske er det sundt lige at få dommerens rolle med, for jeg kunne godt frygte, at mange mener, at dommeren er den oplagte person, når det kommer til slige sager. De obligatoriske nyhedstelegrammer sørger i alt fald gerne for at få antallet af

anholdte/mistænkte/suspendedede dommere med, når matchfixing-lavinen ruller.

Jeg vil understrege, at jeg taler helt generelt. Godt nok dukker der overskrifter op fra tid til anden, men for det første ved jeg ikke mere end den almindelige dansker om detaljerne, og selv om jeg gjorde, kunne jeg ikke drømme om at tage en sag op, så længe den er under behandling.

Man kunne godt forestille sig, at dommeren havde de allerbedste muligheder, hvis det handler om at få drejet et resultat i en bestemt retning. En fodbolddommers rolle i de 2 x 45 minutter er trods alt noget af det nærmeste, vi i vore oplyste tider kommer uindskrænket enevælde. Men i den virkelige verden er det ikke så nemt, i hvert fald ikke hvis han vil slippe godt fra det. Først og fremmest har han et lovsæt, som han er nødt til at holde sig indenfor. Og godt nok giver det ham nogle ganske vide

skønsmæssige beføjelser på en række områder, men der er måde med galskaben. En dommer, som f.eks. fandt på at dømme straffespark for en forseelse begået oppe midt på banen, ville ikke forblive ubemærket ret længe. Så de umiddelbare muligheder for at påvirke ville ligge i at

anlægge et bestemt skøn i nogle situationer, som var tilpas åbne for fortolkning. F.eks. i vurderingen af, om en offside er strafbar eller ej. Men tilbage bliver stadig, at det jo ikke er dommeren, der skal score målene, og bolden skal altså ind over stregen, for at målet kan tælle. Så det er stadig spillerne, der skal være de aktive (eller knap så aktive), for at man når det ønskede resultat. Mange dommere, jeg selv incl., har oplevet en pokalkamp en mørk, kold og regnfuld aften, hvor hverken spillere eller dommer kan klare tanken om forlænget spilletid – men man kan jo ikke bære spillerne ind i feltet eller score målene for dem, så kommer målene ikke, må man fortsætte, selv om alle bare gerne vil hjem.

Selvfølgelig er fodbolddommere ikke moralsk bedre end gennemsnittet, og selvfølgelig kan der også være brådne kar her, men det strider alligevel mod dommerens almindelige DNA og reaktionsmønstre og det vil derfor – påstår jeg – være ret simpelt at opdage, hvis nu... Enhver, som har løbet rundt med en fløjte i munden, ved, at man efter to minutter ikke tænker på de to hold ved navn som hold A og hold B, men blot som nogle i blå og røde trøjer – og så kommer kendelserne nærmest instinktivt. Jeg vil vove den påstand, at hvis en dommer skulle til at begynde at snyde med vilje, ville det betyde langsommere kendelser, fordi han simpelthen ville være nødt til at tænke sig om og gøre vold på det, som lå på rygmarven.

Så har dommeren også den beføjelse, at det er ham, der styrer tiden, så i teorien kunne han bare forlænge kampen, indtil det ønskede resultat var opnået. Det er der også spektakulære eksempler på fra det store udland, men det er trods alt også relativt gennemskueligt og igen afhængigt af spillerne. Så på bundlinjen er dommerens muligheder ikke så guldrandede, som man kunne tro.

I denne uge har vi den årlige træningslejr for elitedommere og -udviklere, og et af programpunkterne i år er faktisk spørgsmålet om sikkerhed, matchfixing osv. Ikke hvordan man gør det, men bl.a. hvad man bør være opmærksom på. DBU har faktisk en hel manual omkring matchfixing – og også en hotline, som man kan rapportere besynderlige oplevelser på. Det er jo som altid en følsom balance mellem at være tillidsfuld og godtroende. Jeg har også som udvikler i selv ret ydmyge kampe set folk, hvis udseende antydede, at de ikke lige kom fra nabokommunen, ivrigt se fodbold og tale i mobiltelefon uafbrudt samtidig – men det kan der jo sagtens være en naturlig forklaring på. Jeg har også på sidste spilledag, hvor en klubs skæbne afhang af andre samtidige kampe, ofte set klubfolk dårligt fjerne telefonen fra øret i 90 minutter for at høre, hvordan det gik andre steder, og det er der jo intet odiøst i.

Så i sidste ende er det et spørgsmål om at være på vagt uden at blive paranoid – men samtidig ikke være godtroende og lalleglad. Med den globale landsby, som vi alle befinder os i, er det utopi at tro, at f.eks. Danmark skulle være et specielt rosenrødt sted fjernt fra den øvrige verdens larm og svig.

Og bare for at der ikke skal være nogen som helst tvivl: i min optik er ordet 'matchfixing' en velklingende betegnelse for noget, som man lige så godt kunne bruge de gode danske ord 'snyd' eller 'svindel' for. Det er en forbrydelse som alt andet, hvor man fører folk bag lyset for egen vindings skyld – og ikke bare mod folks pengepunge (for et eller andet sted skal gevinsten jo komme fra), men også mod selve etikken i fodbold. Og ikke mindst mod de fans, som troligt giver penge for at se en kamp, hvor de i sagens natur må formode, at deres helte vil gøre deres yderste for at vinde. Det er jo derfor, at de er helte...